TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2004. gada 28. oktobrī *

Lieta C-124/03

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam,

ko *College van Beroep voor het bedrijfsleven* (Nīderlande) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2003. gada 11. martā un kas Tiesā reģistrēts 2003. gada 20. martā, tiesvedībā

Artrada (Freezone) NV,

Videmecum BV,

Jac. Meisner Internationaal Expeditiebedrijf BV

pret

Rijksdienst voor de keuring van Vee en Vlees.

* Tiesvedības valoda — holandiešu.

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs A. Ross [*A. Rosas*] (referents), tiesneši R. Šintgens [*R. Schintgen*] un N. Kolnerika [*N. Colneric*],

ģenerāladvokāts M. Pojarešs Maduru [*M. Poiares Maduro*],
sekretāre F. Kontē [*F. Contet*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2004. gada 24. jūnijā,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Artrada (Freezone) NV, Videmecum BV* un *Jac. Meisner internationaal expeditiebedrijf BV* vārdā — A. van Lents [*A. Van Lent*], N. Helders [*N. Helder*] un M. Slotboms [*M. Slotboom*], *advocaten*,

— *Rijksdienst voor de keuring van Vee en Vlees* vārdā — J. Hofmanss [*J. Hoffmans*], pārstāvis, kam palīdz B. J. Dreibers [*B. J. Drijber*], *advocaat*,

— Grieķijas Republikas vārdā — V. Kondolaims [*V. Kontolaimos*] un I. Halkiass [*I. Chalkias*], pārstāvji,

— Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — T. van Reins [*T. van Rijn*], pārstāvis,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus tiesas sēdē 2004. gada 15. jūlijā,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes 1992. gada 16. jūnija Direktīvu Nr. 92/46/EEK, ar ko paredz veselības noteikumus attiecībā uz svaigpiena [neapstrādāta piena], termiski apstrādāta piena un piena produktu ražošanu un laišanu tirgū (OV L 268, 1. lpp.).

2 Šis lūgums tika izteikts tiesvedībā starp, no vienas puses, Arubas akciju sabiedrību *Artrada (Freezone NV)* (turpmāk tekstā — "*Artrada*"), sabiedrību ar ierobežotu atbildību *Videmecum BV* (turpmāk tekstā — "*Videmecum*") un sabiedrību ar ierobežotu atbildību *Jac Meisner International Expeditiebedrijf* (turpmāk tekstā — "*Jac Meisner*") un, no otras puses, *Rijksdienst voor de keuring van Vee en Vlees* (Liellopu un gaļas kontroles birojs, turpmāk tekstā — "Birojs"), par to, ka Birojs atteica atļauju ievest Nīderlandē produktus, kas satur 75,75 % cukura, 15,15 % nokrejota piena pulvera un 9,1 % kakao maisījuma.

Piemērojamais tiesiskais regulējums

Kopienu tiesiskais regulējums

3 Direktīvas 92/46 1. panta 1. punktā noteikts:

"Šī direktīva nosaka veselības noteikumus par neapstrādāta piena, termiski apstrādāta dzeramā piena, piena produktu ražošanai paredzēta piena un pārtikai paredzētu piena produktu ražošanu un laišanu tirgū".

4 2. pantā noteikts:

"Šajā direktīvā izmanto šādas definīcijas:

1) [..]

2) "Piena produktu ražošanai paredzēts piens" ir vai nu pārstrādei paredzēts neapstrādāts piens vai šķidrs vai saldēts piens, kas iegūts no neapstrādāta piena — neatkarīgi no tā, vai šim pienam veikta tāda apstiprināta fizikālā apstrāde kā termiskā apstrāde vai termizācija, vai ticis mainīts piena sastāvs, ja šīs izmaiņas attiecas tikai uz piena dabisko komponentu pievienošanu un/vai atdalīšanu.

3) [..]

4) "Piena produkti" ir piena produkti, proti, produkti, kas iegūti tikai no piena, pieļaujot, ka tam var tikt pievienotas vielas, kas vajadzīgas šo produktu ražošanai, ar noteikumu, ka šīs vielas daļēji vai pilnībā neaizvieto kādu no piena komponentiem, un salikti piena produkti, proti, produkti, kuros neviena no sastāvdaļām neaizvieto vai nav paredzēta kāda piena komponenta aizvietošanai

un kuros piens vai piena produkts ir pamata sastāvdaļa vai nu tā daudzuma, vai produktam raksturīgo īpašību dēļ.

[..]"

5 Direktīvas 92/46 22. pantā, kas ietilpst tās III nodaļā par importu no trešām valstīm, noteikts:

"Nosacījumiem, ko piemēro neapstrādāta piena, termiski apstrādāta piena un piena produktu, ko aptver šī direktīva, ievešanai no trešām valstīm, jābūt vismaz līdzvērtīgiem tiem, kas izklāstīti II nodaļā attiecībā uz Kopienas produkciju".

6 Minētās direktīvas 23. panta 1. un 2. punktā noteikts:

"1. Lai panāktu vienādu 22. panta piemērošanu, piemēro turpmākajos punktos izklāstītos noteikumus.

2. Lai pienu vai piena produktus varētu importēt Kopienā:

a) tiem jābūt no trešās valsts, kas minēta sarakstā, kurš sastādīts saskaņā ar 3. punkta a) apakšpunktu;

b) tiem jāpievieno veselības sertifikāts, kas atbilst paraugam, kurš jāizstrādā saskaņā ar 31. pantā izklāstīto procedūru, ko ir parakstījusi eksportētājas valsts kompetentā iestāde un kas apliecina, ka piens vai piena produkti atbilst II nodaļas prasībām vai jebkādiem papildu nosacījumiem, vai sniedz tiem garantijas, kas līdzvērtīgas 3. punktā minētajām, un ir no uzņēmumiem, kas nodrošina B pielikumā paredzēto garantiju izpildi".

7 Komisijas 1995. gada 27. jūlija Lēmums 93/340/EK, ar ko nosaka tādu trešo valstu pagaidu sarakstu, no kurām dalībvalstis atļauj piena un piena produktu importu, un atceļ Lēmumu 94/70/EK (OV L 200, 38. lpp.), ietver Direktīvas 92/46 23. panta 2. punkta a) apakšpunktā minēto trešo valstu sarakstu. Aruba šajā sarakstā nav minēta.

8 Padomes 1997. gada 18. decembra Direktīva, ar ko nosaka principus, kas reglamentē veterināro pārbaužu organizēšanu attiecībā uz produktiem, ko ieved Kopienā no trešām valstīm, sniedz detalizētu šo pārbaužu aprakstu (OV 1998, L 24, 9. lpp.).

Valsts tiesiskais regulējums

9 Iesniedzējtiesa norāda — lai atbilstu Direktīvas 92/46 prasībām, Nīderlandes Karaliste tostarp ir pieņēmusi *Warenwetbesluit Zuivel* (lēmums par piena produktiem, kas pieņemts, pamatojoties uz likumu par pārtikas precēm, *Stbl.* 1994, 813. lpp., kas vēlāk grozīts).

10 Direktīvas 92/46 23. pantu ieviesa ar *Warenwetregeling Zuivelbereiding* 16. pantu (noteikumi par piena produktu ražošanu, kas pieņemti, pamatojoties uz likumu par pārtikas precēm, *Stcrt.* 1994, 243. lpp., kas vēlāk grozīts). Šajā normā ir atsauce uz trešo valstu sarakstu, kas pievienots Lēmumam 95/340.

11 Pamata strīdā apstrīdētā lēmuma pieņemšanas datumā — 2001. gada 23. februārī — *Warenwetregeling Veterinaire controles (derde landen)* (noteikumi par veterināro kontroli "trešās valstis"), kas pieņemti, pamatojoties uz likumu par pārtikas precēm (*Stcrt.* 2000, 207. lpp.) — nozīmēja Biroju par kompetento iestādi Direktīvā 97/78 paredzēto pārbaužu veikšanai.

12 Visbeidzot, *Warenwetbesluit Invoer levensmiddelen uit derde landen* (lēmumu par pārtikas preču importu no trešām valstīm, pamatojoties uz likumu par pārtikas precēm, *Stbl.* 1993, 698. lpp.) var piemērot no trešām valstīm ievestiem dzērieniem un pārtikai, uz ko neattiecas Kopienas tiesiskais regulējums.

Fakti, pamata process un prejudiciālie jautājumi

13 No iesniedzējtiesas lēmuma izriet, ka Arubā dibinātā sabiedrība *Artrada* ir ražojusi maisījumu, kas sastāv no 75,75 % cukura, 15,15 % nokrejota piena pulvera un 9,1 % kakao. Produktam, kura sastāvdaļas nevar nodalīt atsevišķi, bija jābūt par izejvielu šokolādes piena ražošanai rūpnīcās, kas atrodas Vācijā un Beļģijā. *Artrada* filiāle *Videmecum* uzdeva *Jac. Meisner* kā muitas ekspeditoram atbildēt par produkta ievešanas deklarācijām.

14 2001. gada 26. janvārī tika iesniegtas divas ievešanas deklarācijas no Arubas, lai konteinerus laistu apgrozībā. 2001. gada 22. februārī pēc kompetento iestāžu pieprasījuma uzrādītajā robežas šķērsošanas sertifikātā kā produktu veids tika norādīts *"bakeryprod. (semi-finished)"*.

15 Veterinārās pārbaudes rezultātā ar 2001. gada 23. februāra lēmumu tika atteikta preču partijas ievešana Eiropas Savienībā, pamatojoties uz to, ka Arubas izcelsmes piena produktu ievešana nav atļauta, ka šo produktu izcelsme nav no sertificētas izstrādnes un ka tiem nav pievienots veterinārais sertifikāts. Par šo lēmumu tika iesniegta sūdzība, bet Birojs apstiprināja ievešanas atteikumu.

16 Prasība tika celta *Rechtbank te Rotterdam* [Roterdamas tiesa] (Nīderlande). Ar 2002. gada 4. marta spriedumu tā atzina prasību par pamatotu sakarā ar to, ka apstrīdēto lēmumu nav parakstījusi kompetentā persona. Kā to pieļauj Nīderlandes tiesību akti, *Rechtbank* tomēr atzina atceltā lēmuma tiesiskās sekas.

17 *Rechtbank*, pamatojoties uz Komisijas darba dokumentu, atzina, ka attiecīgais produkts Direktīvas 92/46 2. panta 4. punkta nozīmē nebija "piena produkts", jo šī kategorija attiecas tikai uz galaproduktiem, turpretim attiecīgais produkts bija daļējas apstrādes produkts (turpmāk tekstā — ["pusfabrikāts"]). Ņemot vērā Direktīvas mērķi — iedzīvotāju veselības aizsardzību — *Rechtbank* lēma, ka produkta komponentiem jābūt tādiem, kurus var pārbaudīt, un ka tādējādi produktā esošais piena pulveris Direktīvas 92/46 2. panta 2. punkta nozīmē būtu jākvalificē kā "piena produktu ražošanai paredzēts piens". Ciktāl pusfabrikāta piena pulvera izcelsmes valsts ir trešā valsts, kas nebija minēta Lēmumā 95/340 ietvertajā trešo valstu sarakstā, tas, ka to nevarēja ievest, ir jāatzīst par pamatotu.

18 Apelācijas sūdzības iesniedzēji pamata lietā cēla prasību *College van Beroep voor het bedrijfsleven* [Administratīvā tiesa tirdzniecības un rūpniecības jautājumos, Nīderlande] (turpmāk tekstā — "*College*"), apgalvojot, ka produktā esošais piena pulveris ietilpst Direktīvas piemērošanas jomā tikai tad, ja tas ir būtiska produkta sastāvdaļa. Tā kā tāds nebija dotais gadījums, vajadzēja pārbaudīt tikai tā atbilstību *Warenwetbesluit Invoer levensmoddelen uit derde landen* 3. panta noteikumiem. Apelācijas sūdzības iesniedzēji pamata lietā *College* tiesas sēdē atzina, ka piena pulveris, ko izmanto produkta izstrādē, tika izgatavots sertificētā izstrādnē Polijā, kas saskaņā ar Direktīvu 92/46 atzīta par piena produktu eksportētājvalsti. Tie ierosināja, lai Birojs noņem paraugus no visām strīdīgajām preču partijām, kuru ievešana tika paredzēta, lai pārliecinātos, vai Nīderlandes tiesību aktu prasības tika ievērotas, bet Birojs noraidīja šo priekšlikumu, jo uzskatīja, ka attiecīgais produkts ietilpst Direktīvas 92/46 piemērošanas jomā.

19 Iesniedzējtiesa atzina, ka Komisijas dienestu darba dokuments, uz kuru balstījās *Rechtbank*, nav saistošs un, iespējams, neatspoguļo Komisijas viedokli. Tā uzskatīja, ka Direktīvas 92/46 2. panta 4. punkta noteikumi kā tādi nekādā veidā nepieļauj tādu interpretāciju, saskaņā ar kuru "piena produkti" attiektos tikai uz produktiem, kuri turpmāk netiek pakļauti jebkādai citai pārstrādei. Turklāt tā norādīja, ka vēlme nodrošināt augstu iedzīvotāju veselības aizsardzības līmeni nenozīmē to, ka Direktīva 92/46 attiecināma uz pusfabrikātos esošu pienu. Faktiski, var piemērot citus noteikumus. Šajā gadījumā apelācijas sūdzības iesniedzēji pamata lietā atsaucās uz Direktīvu 97/78 un uz *Warenwetbessluit Invoer levensmiddelen uit derde landen.*

20 Saskaņā ar iesniedzējtiesas viedokli Direktīvas 2. panta 4. punktā nebūtu loģiski prasīt, lai piens vai piena produkts ir būtiskas sastāvdaļas, lai šī direktīva būtu piemērojama un pēc tam uzskatīt, ka Direktīva jo īpaši piemērojama attiecībā uz sastāvdaļu, kas nav kvalificēta kā būtiska. Tātad Direktīva 92/46 būtu piemērojama visos tajos gadījumos, kad produkta sastāvā ietilpst piens, bez nepieciešamības izšķirt, vai tas attiecīgi ir vai nav būtisks komponents. Ja tāds būtu bijis mērķis,

Kopienas likumdevējs varētu aprobežoties ar prasību par to, lai piens vai piena produkti veido daļu no komponentiem, nekvalificējot tos kā būtiskus.

21 Gadījumā, ja maisījumā esošajam piena pulverim, kas nav šī maisījuma būtiska sastāvdaļa, ir jāpiemēro Direktīva 92/46, jo īpaši tās 2. panta 2. punkts, ir jānosaka, vai šis piena pulveris vai saliktais produkts ir tas, kura izcelsmes valstij jābūt trešai valstij, kas minēta Direktīvas 23. pantā paredzētajā trešo valstu sarakstā, un kam ir jāpievieno veselības sertifikāts.

22 Gadījumā, ja uz piena pulveri neattiecas Direktīvas 92/46 2. panta 2. punkts, ir jānoskaidro, vai maisījumu var uzskatīt par "piena produktu" un, tātad, vai pats piena pulveris ir produkta būtiska sastāvdaļa, vai to raksturo tikai tā iedarbība Direktīvas 2. panta 4. punkta nozīmē. Šajā sakarā iesniedzējtiesa atzīmē, ka ievešanas deklarācijā maisījuma klasifikācijas kods ir 1806 2095, kas nozīmē to, ka tas tiek uzskatīts par "citu pārtikas sagatavi, kuras sastāvā ir kakao pulvera veidā, kakao masa un kakao šķidrā veidā". Produkta sastāvs ir atbilstoši klienta [sniegtajām] specifikācijām, kuru tas vēlāk pārstrādā par šokolādes pienu.

23 Uzskatot, ka pastāv šaubas par Direktīvas 92/46 interpretāciju, *College van Beroep voor het bedrijfsleven* uzskatīja par nepieciešamu uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1 a) Vai Direktīvas 92/46/EEK 2. panta 2. punktā minētais jēdziens "piena produktu ražošanai paredzēts piens" ir jāinterpretē tādējādi, ka tas ietver arī tāda produkta piena komponentus, kurš ietver arī citus, pienu nesaturošus komponentus un kura piena komponentu nevar nodalīt no pienu nesaturošiem komponentiem?

b) Apstiprinošas atbildes gadījumā uz jautājuma 1a) punktu, vai Direktīvas 92/46/EEK 22. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka importa no trešām valstīm gadījumā šī direktīva attiecināma tikai uz produkta piena komponentu un tādējādi nav attiecināma uz produktu, kurā tas ir komponents?

2 a) Vai Direktīvas 92/46/EEK 2. panta 4. punktā minētais jēdziens "piena produkti" attiecas tikai un vienīgi uz galaproduktiem vai arī uz pusfabrikātiem, kuri vēlreiz jāpārstrādā pirms to pārdošanas patērētājam?

b) Ja Direktīvas 92/46/EEK 2. panta 4. punkts attiecas tāpat uz pusfabrikātiem, kādi kritēriji ir jāpiemēro, lai noteiktu, vai piens vai piena produkts ir produkta būtiska sastāvdaļa tā daudzuma vai produktam raksturīgo īpašību dēļ Direktīvas 92/46/EEK 2. panta 4. punkta nozīmē?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

24 Pirmais jautājums tā pirmajā daļā attiecas uz Direktīvas 92/46 2. panta 2. punkta interpretāciju. Iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai jēdziens "piena produktu ražošanai paredzēts piens" ietver tāda produkta piena komponentus, kas ietver arī citus, pienu nesaturošus komponentus un kura piena komponentu nevar nodalīt. Jautājuma otrā daļa, kura tiek izvirzīta gadījumā, ja saņemta apstiprinoša atbilde uz

pirmā jautājuma pirmo daļu, attiecas uz Direktīvas 92/46 22. panta interpretāciju. Iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai importa no trešām valstīm gadījumā Direktīva attiecināma uz maisījuma piena komponentu vai uz pašu maisījumu.

25 Kā tas norādīts Direktīvas 92/46 [preambulas] pirmajā apsvērumā, neapstrādāts piens, termiski apstrādāts piens, piena produktu ražošanai paredzēts piens un piena produkti ir jāskata atsevišķi. Četri [minētie] jēdzieni ir definēti šīs direktīvas 2. panta 1. un 4. punktā.

26 No iepriekš minētās direktīvas 2. panta 2. punkta izriet, ka jēdziens "piena produktu ražošanai paredzēts piens" neietver produktus, kuros ir neatdalāmu elementu maisījums, kura viens no komponentiem ir piena pulveris. Tādējādi minētā 2. panta 2. punkts nosauc pienu tikai kā atsevišķu produktu, kura sastāvu var mainīt, tikai pievienojot un/vai atdalot piena dabisko komponentu.

27 Direktīvas 92/46 2. panta 2. punkta interpretācija tādā nozīmē, kādā tas attiecas uz maisījumā esošiem piena komponentiem, turklāt būtu pretrunā minētās direktīvas sistēmai un loģikai, jo tādējādi zustu jēga 2. panta 4. punktam, kas attiecas uz "piena produktiem".

28 Līdz ar to, atbildot uz jautājuma pirmo daļu, Direktīvas 92/46 2. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka jēdziens "piena produktu ražošanai paredzēts piens" neietver tāda produkta piena komponentus, kuri satur arī citus komponentus un kura piena komponentu nevar nodalīt no pienu nesaturošiem komponentiem.

29 Ņemot vērā atbildi uz jautājuma pirmo daļu, otrai daļai nav pamata.

Par otro jautājumu

30 Otrā jautājuma pirmā daļa attiecas uz Direktīvas 92/46 2. panta 4. punkta interpretāciju. Iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai jēdziens "piena produkti" attiecas tikai uz galaproduktiem vai arī uz pusfabrikātiem, kuri vēlreiz jāpārstrādā, pirms tos var pārdot patērētājam. Ar jautājuma otro daļu, kura izvirzīta gadījumā, ja Direktīvas 92/46 2. panta 4. punkts attiecas arī uz pusfabrikātiem, iesniedzējiesa vēlas identificēt kritērijus, kuri jāizmanto, lai noteiktu, vai piens vai piena produkts ir būtiska sastāvdaļa vai nu tā daudzuma, vai tā iedarbības dēļ Direktīvas 92/46 2. panta 4. punkta nozīmē.

Tiesai iesniegtie apsvērumi

31 Visi lietas dalībnieki, kuri snieguši apsvērumus, uzskata, ka Direktīvas 92/46 2. panta 4. punktā minētais termins "produkti" attiecas uz galaproduktiem un pusfabrikātiem. Birojs un Komisija uzsver, ka šāda interpretācija ir atbilstīga iedzīvotāju veselības aizsardzības mērķim un vēlmei veikt piena pārbaudes tā ražošanas un izmantošanas pašā sākumposmā. Turklāt Komisija atzīmē, ka iesniedzējtiesas minēto Komisijas dienestu darba dokumentu nevajadzētu interpretēt tādējādi, ka šis nosacījums attiecas tikai uz galaproduktiem. *Atrada*, kas piekrīt šai nostājai tikai pakārtoti, atzīmē, ka pastāv valsts tiesību akti, kuri piemērojami pusfabrikātiem, un ka galaproduktiem jebkurā gadījumā jāatbilst Kopienu tiesiskajam regulējumam.

32 Šie lietas dalībnieki atzīst, ka tieši produktā esošais piena daudzums ļauj noteikt, vai piens ir būtiska sastāvdaļa. Tāds noteikti būtu gadījums, ja produktā esošā piena procentuālais apjoms pārsniegtu 50 %. Komisija skaidro, ka iedzīvotāju veselības aizsardzība attaisno visu produktā esošo piena komponentu pārbaudi, bet ka produktu, kas ietver mazus piena apjomus, pārbaudes rada problēmas tirdzniecībā ar trešām valstīm. *Artrada* apgalvo — tas, ka pamata lietā piena pulvera svars atbilst 15,15 % no kopējā produkta svara, nav pietiekami, lai raksturotu piena pulveri kā būtisku sastāvdaļu.

33 Visi lietas dalībnieki, kuri iesniedza apsvērumus, norāda, ka produktā esošā piena "raksturīgās īpašības" var noteikt pēc produkta garšas, tā pasniegšanas veida, izmantošanas vai pat pēc produkta ievešanas laikā izmantotās norādes. Tās uzsver īpašu problēmu apstāklī, ka pamata lietā runa ir par daļējas pārstrādes produktu, kam, pēc importētāju domām, jākalpo šokolādes dzēriena ražošanai, pievienojot pienu, bet ko var arī izmantot arī kā "*Hagelslag*" (šokolādes granulas). Raugoties no šāda viedokļa, lietas dalībnieki pamata lietā uzdod jautājumu par atbilstību, kas būtu jāņem vērā deklarētajā produkta galīgajā pielietojumā vai deklarētajā galaprodukta garšā. *Artrada* apgalvo, ka pamata lietā maisījuma konsistences [iegūšanas] nolūkos piena pulveris ir piejaukts kakao un cukuram, bet ka produktam tas nav nepieciešams. Tā atzīmē, ka galaproduktā esošais piens galvenokārt ir piens, kas pievienots maisījumam, lai izveidotu dzērienu, un ka galaproduktam jebkurā gadījumā piemīt vairāk kakao, nevis piena garša.

Tiesas atbilde

34 Šajā sakarā Direktīvas 92/46 2. panta 4. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka jēdziens "piena produkti" attiecas uz galaproduktiem un uz pusfabrikātiem, kuri vēl jāpārstrādā, lai tos varētu pārdot patērētājam.

35 No šīs normas redakcijas izriet, ka tā nekādi nenošķir galaproduktus no pusfabrikātiem. Šāda nošķiršana jebkurā gadījumā būtu pretrunā Direktīvā 92/46 paredzētajam iedzīvotāju veselības aizsardzības mērķim, kas paredz veikt piena pārbaudes no piena ražošanas līdz tā laišanai tirgū.

36 Ja strīdīgais produkts, kas ietver piena komponentu, ir pusfabrikāts, Direktīvas 92/46 2. panta 4. punkts jāinterpretē tādējādi, ka pusfabrikāts ir "piena produkts", kurā neviena no sastāvdaļām neaizvieto vai nav paredzēta kāda piena komponenta aizvietošanai un kurā piens vai piena produkts ir būtiska sastāvdaļa tā daudzuma vai pusfabrikātam raksturīgo īpašību dēļ.

37 Tātad tieši attiecībā uz pusfabrikātu ir jāpārbauda, vai tajā esošais piens ir tā būtiska sastāvdaļa tā daudzuma un tam raksturīgo īpašību dēļ. Lai to varētu izdarīt, ir jāņem vērā pusfabrikāta raksturīgās un objektīvās īpašības tā ievešanas brīdī.

38 Lai varētu noteikt, vai pusfabrikātā esošais piens vai piena produkts ir tā būtiska sastāvdaļa no tā daudzuma [viedokļa], ir jāpārbauda tajā esošā piena vai piena produkta proporcija. Ja pusfabrikātā šī proporcija nav dominējoša vai pietiekami nozīmīga, pienu vai piena produktu nevar uzskatīt par produkta būtisku sastāvdaļu, ņemot vērā vienīgi tā daudzumu.

39 Lai noteiktu, vai pusfabrikātā esošais piens vai piena produkts ir tā būtiska sastāvdaļa tā raksturīgo īpašību dēļ, ir jāņem vērā visi esošie objektīvie elementi minētā produkta ievešanas brīdī, jo īpaši tā izmantošanas iespējas un tā garša.

40 Pamata lietā tieši valsts tiesa, ņemot vērā Direktīvā 92/46 noteikto iedzīvotāju veselības aizsardzības mērķi un visus ievešanas brīdī pastāvošos objektīvos elementus, ir kompetenta noteikt, vai atbildētāju pamata lietā ievestajā maisījumā esošais piena pulveris bija tā būtiska sastāvdaļa jo īpaši šī maisījuma raksturīgo īpašību dēļ.

41 No visu šo elementu kopuma izriet, ka uz otro jautājumu jāatbild šādi:

Direktīvas 92/46 2. panta 4. punkts jāinterpretē tādējādi, ka jēdziens "piena produkti" attiecas gan uz galaproduktiem, gan uz pusfabrikātiem, kas vēl jāpārstrādā pirms to pārdošanas patērētājam. Šādā gadījumā tieši attiecībā uz pusfabrikātu ir jāpārbauda, vai tajā esošais piens ir tā būtiska sastāvdaļa tā daudzuma vai raksturīgo īpašību dēļ. Lai to izdarītu, ir jāņem vērā raksturīgās un objektīvās īpašības produkta ievešanas brīdī, jo īpaši pusfabrikātā esošā piena vai piena produkta proporcija, tā izmantošanas iespējas vai tā garša.

Par tiesāšanās izdevumiem

42 Attiecībā uz lietas dalībniekiem pamata lietā šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās. Citi tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

1) **Padomes 1992. gada 16. jūnija Direktīvas 92/46/EEK, ar ko paredz veselības noteikumus attiecībā uz svaigpiena, termiski apstrādāta piena un piena produktu ražošanu un laišanu tirgū, 2. panta 2. punkts jāinterpretē tādējādi, ka jēdziens "piena produktu ražošanai paredzēts piens" neietver tāda produkta piena komponentus, kas ietver arī citus, pienu nesaturošus komponentus, un kura piena komponentu nevar nodalīt no pienu nesaturošiem komponentiem;**

2) **Direktīvas 92/46 2. panta 4. punkts jāinterpretē tādējādi, ka jēdziens "piena produkti" attiecas gan uz galaproduktiem, gan uz pusfabrikātiem, kas vēl jāpārstrādā pirms to pārdošanas patērētājam. Šādā gadījumā tieši attiecībā uz pusfabrikātu ir jāpārbauda, vai tajā esošais piens ir tā būtiska sastāvdaļa tā daudzuma vai raksturīgo īpašību dēļ. Lai to izdarītu, ir jāņem vērā raksturīgās un objektīvās īpašības produkta ievešanas brīdī, jo īpaši pusfabrikātā esošā piena vai piena produkta proporcija, tā izmantošanas iespējas vai tā garša.**

[Paraksti]